

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวรรณ รุกขชาติ. 2541. แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพจากภูมิปัญญาชาวบ้านในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาคการศึกษานอกโรงเรียน .บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. 2530. คู่มือการพัฒนารูปแบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทแบบพึ่งพาตนเองเคลซีไลฟ์. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- เกรียงไกร ไชยเมืองดี, เรณู อรรถาเมศวร์ และมุลนิธิรักษ์เด็ก. 2542. รูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ กรณีศึกษาในโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์ ลำพูน และเชียงใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสนับสนุนการวิจัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2540. การศึกษาในวิถีของชุมชน : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2539. การศึกษาในวิถีของชุมชน : รูปแบบและการปฏิบัติ. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2543. ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2541. บทบาทของชุมชนกับการศึกษา. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.)
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. 2526. ครู การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยศ อิ่มสุวรรณ. 2542. การพัฒนารูปแบบการศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต. ภาคศึกษารัตนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตินทร ปานะดิษฐ์. 2545. ความต้องการการพัฒนาครูเรื่องการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร : พหุกรณีศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาคพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- ณัฐจริย์ กาญจนรจิต. 2544. ความไม่เสมอภาคของการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพงศ์ แก้วดาปี. 2543. ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลาว, ไทยลาว-ไทยเขมร,

- ไทยลาว-ไทยส่วย. ไทยลาว-ไทยเขอ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คารา ทีปะปาล. 2521. การศึกษาเกี่ยวกับชุมชน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- ทวี ทิมจำ. 2530. โรงเรียนชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. สงขลา : เทมการพิมพ์.
- ธรรมปิฎก, พระ. 2539. พุทธธรรมกับปรัชญาการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิจอพร สุขสวัสดิ์อำนาจ. 2541. การศึกษาการใช้แหล่งวิทยากรในชุมชนประกอบการเรียนการ
สอนวิชาชีพวิทยาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 10.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, สำนักงาน. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม, สำนักงาน. 2545. ภารกิจ โครงสร้างและ
อัตรากำลังของสถานศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นิรัตน์ จรจิตร. 2520. การดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เบญจวรรณ วงษาวดี. 2535. การศึกษาแนวโน้มการจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนของบุคลากรศูนย์
วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนัก. 2545. การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา : เพื่อคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์
- ประภาพรรณ ไชยวงษ์. 2544. การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัด
การศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
ภาคบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. 2522. การดำเนินงานโรงเรียนชุมชนในเขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาน กิมปี. 2540. การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพึ่งพาตนเอง
ของชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนา เทียนธาดา. 2543. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นใน
ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สังกัด

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนา เอื้องไพบูลย์. 2546. การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน :
การศึกษาแบบพหุกรณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต. ภาควิชาศึกษานอกโรงเรียน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ โภไคยอุดม. 2544. การเสริมพลังอำนาจด้วยการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาชุมชน
ที่ยั่งยืนในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต.
ภาควิชาศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พูลศรี ไม้ทอง. 2543. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ วิทยาตมาภรณ์. 2541. การศึกษาการใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการเรียนการสอน กลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สังคมศึกษา) ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสิฐ พิชณานนท์. 2530. การบริหารโรงเรียนกับชุมชน. นครปฐม : ภาควิชาการบริหารและนิเทศ
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุวดี กังสาดล. 2542. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กรณีศึกษาโรงเรียน
ชุมชนวัดใหญ่คันโพธิ์ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนา ตั้งศิริชัยพงษ์. 2532. การเปรียบเทียบทรัพยากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพการสอน และ
ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย จำแนก
ตามขนาด ประเภทและเขตที่ตั้งของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชา
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรภรณ์ อภิวัชรางกูร. 2546. รูปแบบการสร้างแรงจูงใจชุมชนในการร่วมพัฒนาโรงเรียน
ส่งเสริมสุขภาพ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดห้องหิน อำเภอบางค่าย จังหวัดระยอง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- วันชัย รอดฉาย. 2544. ศึกษาภาพชุมชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาอย่างมี
ประสิทธิผล:กรณีศึกษาชุมชนบ้านหนองน้ำดำ จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วาด หนูมา. 2540. การศึกษาปัจจัยและกระบวนการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิผลต่อคุณภาพการศึกษา : ศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีโรงเรียนดีเด่นรางวัลพระราชทานในจังหวัดชัยนาทและอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิจิตร ใสยะ. 2543. การศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. ภาคประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิสุทธิ์ ราตรี. 2525. ความสอดคล้องของการดำเนินงานโรงเรียนชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานีกับหลักการและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาพร คุ่มไพบรี. 2545. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนางานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สนอง คุณมาศ. 2528. บทบาทการพัฒนาชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุดาพร ปานกลิ่น. 2540. ศึกษาการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนั่น อินทรประเสริฐ. 2518. คู่มือโรงเรียนชุมชน. พระนคร : โรงพิมพ์สามมิตร.
- สวัสดิ์ ยศบุญเรือง. 2541. การส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา : ศึกษากรณีบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุจินต์ สีใส. 2537. ความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมบริการเพื่อชุมชน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. เอกการศึกษาระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุทธิรักษ์ ปิณฑกานนท์. 2543. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุนีย์ เขียดสังข์. 2546. ความพร้อมของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภาวศ์ จันทวานิช. 2546. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี จุลเพชร. 2538. การศึกษาความคิดเห็นของครูเทศบาลเกี่ยวกับการให้บริการชุมชนของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เอกการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. 2544. การศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.
- อดุลย์ วงศ์ศรีคุณ. 2543. การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนที่ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง : การวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาอภิมาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชาครุศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์. 2543. การศึกษาตลอดชีวิต พื้นฐานแนวคิดของการศึกษาชุมชน. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 28 ฉบับที่ 3.
- อุ้นดา นพคุณ. 2523. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุ้นดา นพคุณ. 2527. การศึกษาผู้ใหญ่เชิงปรัชญา : เสรีนิยม พัฒนาการ พฤติกรรมนิยม มนุษยนิยม ปฏิรูปนิยม. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- อุ้นดา นพคุณ. 2545. ปรัชญาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน สำนักเสรีนิยมและสำนักพัฒนาการ กับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. ใน วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา (บรรณาธิการ), การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการปฏิรูปการศึกษา. หน้า 13 - 33. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุ้นดา นพคุณ. 2547. การศึกษาชุมชน : สังคมเพื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้. ใน มนัสวาสน์ โกวินทยา (บรรณาธิการ), การศึกษานอกระบบโรงเรียน : แนวทางการศึกษาและกิจกรรมที่หลากหลาย. หน้า 63 - 76. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โอวาท สุทธนารักษ์. 2545. บทเรียนจากหมู่บ้าน : แนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและอัครยาชัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

ภาษาอังกฤษ

- Apel and Camozzi. 1996. Adult Environmental Education. Druch Center Mechenhein Germany.
- Arthur, L., Wilson., and Elisabeth, R., Haycs. 2000. Handbook of Adult and Continuing Education. San Francisco : Jossey-Bass
- Edward, G., Olsen. 1958. School and Community. New York : Prentice-Hall.
- Decker, Larry E. 1972. Foundations of Community Education. Michigan : Pendell Publishing Company.
- Decker, Larry E. 1974. Community Education : Purpose , Function , Growth , Potential. Leisure Today. April..
- Dickenson, James A. 1953. Antecedents of The Community School Concept in the Utopian Theories. Chicago : University of Chicago.
- Fletcher, C. , and Thompson, N. 1980. Issues in Community Education. Hong_Kong : The Flmer Press.
- James, W., Thornton, Jr. 1960. The Community Junior College. San Jose State College.
- Jose V. Aguilar. 1953. The fifty – second yearbook of the Nationl Society for Study of Education Part 2 The Community School. USA. : The University of Chicago Press.
- Letarte, C. , and Minzey, J. 1979. Community Education : From Program to Process to Practice. Michigan : Pendell Publishing Company.
- Lillian Vega Castaneda. 1997. A Community - Based School Program for Latino Teens. Education And Urban Society Vol.30 No.1 November : 90 – 106.
- Nisbet, J. , Hendry, L. , Stewart, C. and Watt, J. 1980. Towards Community Education. Great Britain : Aderdeen University Press.
- Michael F Christie. 1998. Sweden's Folk University. Australian Journal of Adult and Community Education Vol.38 No. 2 July : 81-88.
- Minzey, J. and Olsen, C. 1969. The Role of the School in Community Education. Michigan : Pendell Publishing Company.
- Prasert Mongkol. 1981. A Study to Develop Non – Formal Education Programs In The Community Schools of Northeastern THAILAND. Doctoral dissertation. Department of Education, Arizona State Universisty.
- Sauwanee Senasu. 1979. Proposed Model for Developing Community Schools in Thailand based on A study of Selected Community School Programs in Michigan and

- Oklahoma. Doctoral dissertation. Department of Education, Graduate College, Oklahoma State University.
- Steven, Borish. M. 1991. The Land of the Living: The Danish Folk High Schools and Denmark's Non-Violent Path to Modernization. Nevada City : Blue Dolphin.
- Stubblefield, Harold W. 1988. The Grundtvigian Folk School. The Danish Folk High School and Its Reception in The United States : 1870s – 1930s [online] Available form : <http://WWW-distance.syr.edu/stubblefield.html> [2004, Feb 14]
- The Thailand Development Research ,Institute .Table 23 Poverty Line & Poverty Incidence[online]. (n.d.). Available from http://www.info.tdri.or.th / kit_web / t23.pdt[2004.June 19]
- Tony Hernandez. 1999. Community Building In South Florida To Promote School Safety. Education And Urban Society Vol.31 No.3 : 369-373.
- UNESCO. 1997. Challenges of Education for all in Asia and The Pacific and The Appeal Response. Bangkok : UNESCO.

ภาคผนวก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อลิศรา ชูชาติ	อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬา ฯ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ	อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬา ฯ
3. อาจารย์ ดร. วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬา ฯ

แบบศึกษาเอกสารฝ่ายโรงเรียน

แบบศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แนวศึกษาลักษณะภายในของโรงเรียน

ซึ่งแบบศึกษาเอกสารนี้ได้พัฒนามาจากแบบศึกษาเอกสารของ สุดาพร ปานกลิ่น (2540 : 167-224)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของฝ่ายโรงเรียน

ชื่อ โรงเรียน .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ระยะเวลาจัดตั้งโรงเรียน ..... ปี เปิดสอนระดับ .....

จำนวนบุคลากร

ผู้บริหาร ..... คน

ผู้ช่วย ..... คน

ครูผู้สอน ..... คน

นักการ ..... คน

จำนวนนักเรียน ..... คน

คิดเป็น ชาย ..... คน

หญิง ..... คน

ระดับชั้น ..... จำนวน .....คน

..... จำนวน .....คน

ส่วนที่ 2 แนวศึกษาลักษณะภายในของโรงเรียน

ประเด็นที่ศึกษา	มี	ไม่มี	บันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม
1. โรงเรียนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดย			
1.1 เป็นผู้ทรงภูมิถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์			
1.2 เป็นผู้ให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ			
1.3 เป็นผู้สนับสนุนทุนทรัพย์			
1.4 เป็นผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์			
1.5 เป็นผู้สนับสนุนแรงงาน			
1.6 เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			
1.7 เป็นอาสาสมัครกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน			
1.8 เป็นผู้กำกับดูแลและประเมินผล การเรียนการสอนของโรงเรียน			
2. โรงเรียนมีลักษณะเป็นแหล่งบริการชุมชน ในด้าน			
2.1 ส่งเสริมทางวิชาการ เช่น บริการห้องสมุดประชาชน			
2.2 ส่งเสริมกิจกรรมของชุมชน เช่น สถานที่ประชุม			
2.3 ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ เช่น ลานกีฬา			
2.4 ส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจ เช่น จัดฝึกอบรมอาชีพ			
3. ผู้บริหารโรงเรียน			
3.1 ทำงานร่วมกับชุมชนทั้งในและนอกเวลาราชการ			
3.2 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ			
3.3 มีความคิดริเริ่มในการวางแผน			
3.4 ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น			
4. ครูผู้สอน			
4.1 ทำงานร่วมกับชุมชนทั้งในและนอกเวลาราชการ			
4.2 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ			
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวางแผน			
4.4 ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น			

ประเด็นที่ศึกษา	มี	ไม่มี	บันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม
5. โรงเรียนมีการจัดสถานที่เพื่อให้บริการชุมชน ได้แก่ 5.1 สนามหญ้า 5.2 ลานกีฬาซีเมนต์ 5.3 อาคารกีฬาในร่ม 5.4 สระว่ายน้ำ 5.5 แปลงเพาะปลูก 5.6 ห้องสมุด 5.7 อาคารอเนกประสงค์ 5.8 ห้องประชุม 5.9 อื่นๆ			
6. ในด้านการจัดการเรียนการสอน 6.1 โรงเรียนรู้เรื่องปัญหาในชุมชนเป็นอย่างดี โดยการสำรวจสภาพชุมชน 6.2 มีกิจกรรม / หลักสูตรเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน 6.3 มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ในชุมชน 6.4 มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมาเป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอน 6.5 มีกิจกรรมให้เด็กลงไปสัมผัสกับชุมชน 6.6 มีการนำผู้ทรงภูมิมาสอน สาขิต ในโรงเรียน			
7. บุคลากรในโรงเรียนมีบทบาทต่อชุมชน ได้แก่ 7.1 เป็นที่ปรึกษาให้แก่คนในชุมชน 7.2 นำแนวคิด/ วิชาการใหม่ๆ มาเผยแพร่แก่คนในชุมชน 7.2 ออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองและคนในชุมชนเป็นประจำ			
8. ในด้านการประสานงาน บุคลากรในโรงเรียนทำหน้าที่ 8.1 เป็นตัวกลางในการนำข่าวจากราชการมาแจ้งให้ชุมชน 8.2 ดึงบริการในด้านต่างๆ ของภาคราชการเข้าสู่โรงเรียน 8.3 ดึงบริการในด้านต่างๆ ของภาคเอกชนเข้าสู่โรงเรียน 8.4 ดึงบริการในด้านต่างๆ ขององค์กรเอกชนเข้าสู่โรงเรียน 8.5 ดึงบริการในด้านต่างๆ ขององค์กรชุมชนเข้าสู่โรงเรียน			

แบบศึกษาเอกสารฝ่ายชุมชน

แบบศึกษาเอกสาร ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แนวศึกษาลักษณะภายนอกของโรงเรียน

ซึ่งแบบศึกษาเอกสารนี้ได้พัฒนามาจากแบบศึกษาเอกสารของ สุดาพร ปานกลิ่น (2540 : 167-224)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของฝ่ายชุมชน

ชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ..... จังหวัด .....

มีเนื้อที่ ..... ไร่ มีประชากร ..... คน เป็น ชาย ..... คน หญิง ..... คน

อาชีพของประชากรส่วนใหญ่ ได้แก่ .....

แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชน

แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชน ในด้าน	จำนวน (แห่ง)	รายละเอียดเพิ่มเติม
<u>ทางเศรษฐกิจ</u>		
1. ธนาคาร		
2. โรงแรมปั้มน้ำมันและก๊าซ		
3. โรงงานอุตสาหกรรม		
4. โรงสี		
5. ร้านขายของชำ		
6. สหกรณ์ออมทรัพย์		
<u>ทางการศึกษา</u>		
1. ร.ร. ประถมศึกษา		
2. ร.ร. มัธยมศึกษา		
3. ร.ร. อาชีวศึกษา		
4. วิทยาลัย		
5. มหาวิทยาลัย		
6. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน		
7. ห้องสมุดประชาชน		
8. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน		
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		
10. หอกระจายข่าว		
11. อื่นๆ		

แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในชุมชน ในด้าน	จำนวน (แห่ง)	รายละเอียดเพิ่มเติม
<u>ทางศาสนา</u>		
1. วัด		
2. สำนักสงฆ์		
3. มัสยิด		
4. ศาลเจ้า		
5. โบสถ์		
<u>ทางสุขภาพ</u>		
1. ร.พ. ของรัฐฯ		
2. ร.พ. ของเอกชน		
3. สถานีอนามัยประจำตำบล / หมู่บ้าน		
4. คลินิกเอกชน		
5. ร้านขายแผนปัจจุบัน		
6. ร้านขายแผนโบราณ		
<u>ทางความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</u>		
1. สถานีตำรวจ		
2. สถานีดับเพลิง		

ส่วนที่ 2 แนวศึกษาลักษณะภายนอกของโรงเรียน

ประเด็น	มี	ไม่มี	บันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม
1. ในด้านบทบาทของผู้นำชุมชน แบ่งเป็น			
1.1 ประธาน อบต. มีการติดต่อประสานงานกับวัดและโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ			
1.2 กำนัน มีการติดต่อประสานงานกับวัดและโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ			
1.3 ผู้ใหญ่บ้าน มีการติดต่อประสานงานกับ วัด และโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนทั้งในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ			

ประเด็น	มี	ไม่มี	บันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม
<p>2. ในด้านคุณสมบัติของผู้นำชุมชน แบ่งเป็น</p> <p>2.1 ประธาน อบต ทำงานร่วมกับชุมชนทั้งในและนอกเวลาราชการ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มในการวางแผน ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น</p> <p>2.2 กำนัน ทำงานร่วมกับชุมชนทั้งในและนอกเวลาราชการ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มในการวางแผน ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น</p> <p>2.3 ผู้ใหญ่บ้าน ทำงานร่วมกับชุมชนทั้งในและนอกเวลาราชการ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มในการวางแผน ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น</p>			
<p>3. ในชุมชนมีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถนำมาเป็นแหล่งการเรียนรู้ได้ ได้แก่</p> <p>3.1 ป่าไม้</p> <p>3.2 แหล่งน้ำตามธรรมชาติ .....</p> <p>3.3 อื่นๆ .....</p>			
<p>4. มีผู้ทรงภูมิในท้องถิ่น</p> <p>ชื่อ .....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>			
<p>5. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับผู้นำ</p> <p>5.1 คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับประธาน อบต. ในด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แรงงาน - วัสดุอุปกรณ์ - เงินทุน - ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ 			

ประเด็น	มี	ไม่มี	บันทึกรายละเอียดเพิ่มเติม
5. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนกับผู้นำ			
5.2 คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับ กำนัน ในด้าน			
- แรงงาน			
- วัสดุอุปกรณ์			
- เงินทุน			
- ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ			
5.3 คนในชุมชนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกับ ผู้ใหญ่บ้าน ในด้าน			
- แรงงาน			
- วัสดุอุปกรณ์			
- เงินทุน			
- ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ			
6. คนในชุมชนให้ความร่วมมือร่วมใจกับโรงเรียน โดย			
6.1 เป็นผู้ทรงภูมิถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์			
6.2 เป็นผู้ให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ			
6.3 เป็นผู้สนับสนุนทุนทรัพย์			
6.4 เป็นผู้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์			
6.5 เป็นผู้สนับสนุนแรงงาน			
6.6 เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			
6.7 เป็นอาสาสมัครกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน			
6.8 เป็นผู้กำกับดูแลและประเมินผล การเรียนการสอนของ โรงเรียน			

แบบสัมภาษณ์ฝ่ายโรงเรียน

แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายในโรงเรียน

ส่วนที่ 3 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายในโรงเรียน ในประเด็นการจัด

หลักสูตร 4 ด้านตามแนวคิดโรงเรียนชุมชน

ซึ่งแบบสัมภาษณ์นี้ได้พัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์ของ ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ (2542 : 101)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – Depth Interview)

1. ชื่อโรงเรียน ..... จังหวัด .....
2. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....
3. ตำแหน่งในโรงเรียน.....
3. ประสบการณ์การทำงาน ..... ปี
4. วัน / เดือน / ปี ที่สัมภาษณ์ .....
5. สถานที่ / เวลา ..... / ..... น.

ส่วนที่ 2 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายในโรงเรียน

1. ท่านคิดว่า ผู้บริหาร/ครู ที่ทำงานร่วมกับชุมชนได้ควรมีคุณสมบัติหรือลักษณะอย่างไร
2. ท่านคิดว่า ผู้บริหาร/ครู แบบนี้หาได้ยากง่ายเพียงใด เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น
3. ท่านคิดว่า บทบาทอื่นๆ ของผู้บริหาร / ครูที่ทำงานกับชุมชน นอกจากบริหารโรงเรียน / การสอนนักเรียน ยังมีบทบาทอะไรอีกบ้าง
4. ท่านมีวิธีสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและคนในชุมชนอย่างไร
5. นอกจากการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนแล้ว โรงเรียนของท่านยังให้บริการแก่ชุมชนในด้านใดอีก
6. ท่านคิดว่า คนในชุมชนให้การยอมรับ ผู้บริหาร /ครู ในโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

**ส่วนที่ 3 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายในโรงเรียน ในประเด็นการจัด
หลักสูตร 4 ด้านตามแนวคิดโรงเรียนชุมชน**

หลักสูตรชุมชนเป็นศูนย์กลาง

1. ครูนำปัญหาที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดกิจกรรมสอนนักเรียนใหม่
2. การนำปัญหาที่มีอยู่ในชุมชนมาจัดกิจกรรมสอนนักเรียน เกิดขึ้นจากคนในชุมชนหรือบุคลากรในโรงเรียน
3. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมใหม่ ด้วยวิธีการใด
4. หน่วยงานอื่นๆ ทั้งของรัฐและเอกชน หรือองค์กรอิสระในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมใหม่ อย่างไร
5. คนในชุมชนคิดเห็นอย่างไรต่อจัดกิจกรรมที่จัดขึ้น
6. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมใหม่ ด้วยวิธีใด

หลักสูตรอาชีพเป็นศูนย์กลาง

1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านวิชาชีพหรือแนะแนวอาชีพให้นักเรียนใหม่
2. การสอนด้านวิชาชีพหรือแนะแนวอาชีพให้นักเรียน เกิดขึ้นจากคนในชุมชนหรือบุคลากรในโรงเรียน
3. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการสอนวิชาชีพหรือการแนะแนวอาชีพใหม่ ด้วยวิธีการใด
4. หน่วยงานอื่นๆ ทั้งของรัฐและเอกชน หรือองค์กรอิสระในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาชีพหรือการแนะแนวอาชีพใหม่ อย่างไร
5. คนในชุมชนคิดเห็นอย่างไรต่อการสอนวิชาชีพหรือการแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้น
6. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลใหม่ ด้วยวิธีใด

การให้บริการอาคาร สถานที่ สิ่งของกับชุมชน

1. การให้บริการอาคาร สถานที่ สิ่งของกับชุมชน เกิดขึ้นจากคนในชุมชนหรือบุคลากรในโรงเรียน
2. คนในชุมชนมาใช้บริการอาคาร สถานที่ สิ่งของของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด
3. หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนหรือองค์กรอิสระในชุมชนมาขอใช้บริการ อาคาร สถานที่ สิ่งของใหม่
4. คนในชุมชนคิดเห็นอย่างไรกับการให้บริการอาคาร สถานที่ สิ่งของของโรงเรียน
5. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการอาคาร สถานที่ สิ่งของ ของโรงเรียนใหม่ ด้วยวิธีการใด

หลักสูตรให้บริการชุมชน

1. โรงเรียนและชุมชนมีกิจกรรมที่จัดร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาในชุมชนใหม่
2. กิจกรรมที่จัดร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชน เกิดขึ้นจากคนในชุมชนหรือบุคลากรในโรงเรียน
3. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนี้อย่างไรบ้าง
4. หน่วยงานอื่นๆ ทั้งของรัฐและเอกชน หรือองค์กรอิสระในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมใหม่ อย่างไร
5. คนในชุมชนยินดีให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนี้ไหม
6. คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดกิจกรรมนี้ไหม ด้วยวิธีใด

แบบสัมภาษณ์ฝ่ายชุมชน

แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายนอกโรงเรียน

ซึ่งแบบสัมภาษณ์นี้ได้พัฒนามาจากแบบสัมภาษณ์ของ ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์ (2542 : 101)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In – Depth Interview)

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....
2. ตำแหน่งในชุมชน.....จังหวัด.....
3. ประสบการณ์การทำงาน ..... ปี
4. วัน / เดือน / ปี ที่สัมภาษณ์ .....
5. สถานที่ / เวลา ..... / ..... น.

ส่วนที่ 2 แนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เรื่อง ลักษณะภายนอกโรงเรียน

1. กิจกรรมด้านการศึกษาที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ท่านเข้าไปมีบทบาทอย่างไรบ้าง
2. ท่านคิดว่า คนในชุมชนให้การยอมรับในตัวท่านมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใดท่านจึงคิดเช่นนั้น
3. ท่านคิดว่า ผู้นำชุมชนที่ทำงานได้ดีกับโรงเรียนจะต้องมีลักษณะอย่างไร
4. ท่านคิดว่า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นนำทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น มาใช้ได้เหมาะสมไหม
5. ผู้ทรงภูมิในท้องถิ่นมีบทบาทในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นใหม่ อย่างไร
6. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น คนในชุมชนให้ความร่วมมือมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใดท่านจึงคิดเช่นนั้น
7. คนในชุมชนรู้สึกอย่างไรกับผู้บริหารและครูในโรงเรียน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเกียรติยศ กุลเดชชัยชาญ เกิดวันที่ 28 มกราคม 2524 สำเร็จการศึกษาระดับอนุบาล และประถมศึกษาจากโรงเรียนถนนอมพฤฒิวทยา เข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ จากนั้นมีโอกาสเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไปและ ชีววิทยาในปี 2546 ต่อจากนั้นในปีเดียวกันได้รับโอกาสเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปริญญา ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน

